ऐन्द्रो विमदः, प्राजापत्यो वा, वासुक्रो वसुकृद्वा। सोमः। आस्तारपङ्क्तिः

भद्रं नो अपि वातय मनो दक्षमुत क्रतुम्।

अधा ते सख्ये अन्धसो वि वो मदे रणन्गावो न यवसे विवक्षसे॥ १०.०२५.०१

नः- अस्मदर्थम्। भद्रम्- विश्वहितम्। मनः- चित्तम्। दक्षम्- सामर्थ्यम्। उत- अपि च। क्रतुम्- सङ्कल्पम्। अपि। वातय- अभिगमय। अधा- अथ। अन्धसः वि वो मदे- रसानुभवेन भवदानन्दे सति । ते- तव। सख्ये। गावः- पशवः। यवसे न- धान्ये इव। रणन्- सर्वे रमन्ताम्॥१॥

हृदिस्पृशस्त आसते विश्वेषु सोम धामसु।

अधा कामा इमे मम वि वो मदे वि तिष्ठन्ते वसूयवो विवक्षसे॥ १०.०२५.०२

सोम- रस। विश्वेषु- सर्वेषु। धामसु- स्थानेषु। ते- तव। हृदिस्पृशः- हृदयस्पर्शिनः। आसते- सन्ति। अध- अथ। इमे- एते। मम- मे। कामाः- इच्छाः पूर्णा भवन्ति। वि वो मदे- भवदानन्दे। वसूयवः- संपत्कामाः। वि- विशेषेण। तिष्ठन्ते- तिष्ठन्ति॥२॥

उत व्रतानि सोम ते प्राहं मिनामि पाक्या।

अधा पितेव सूनवे वि वो मदे मृळा नो अभि चिद्वधाद्विवक्षसे॥ १०.०२५.०३

उत- अपि च। सोम- रस। ते- तव। पाक्या- पक्वान्। व्रतानि- धर्मान्। अहम्। प्र- प्रकर्षेण। मिनामि- अनुतिष्ठामि। अध- अथ। वधात्- हिंसातः पालय। वि वो मदे- भवदानन्दे। पिता- जनकः। सूनवे- सुताय। इव- यथा तथा। नः- अस्मान्। मृळ- आनन्दय॥३॥

समु प्र यन्ति धीतयः सर्गासोऽवताँ इव।

क्रतुं नः सोम जीवसे वि वो मदे धारया चमसाँ इव विवक्षसे॥ १०.०२५.०४

सर्गासः- जलधाराः। अवतान् इव- निम्नमिव। धीतयः- चित्तधारणाः। समु प्र यन्ति- त्वां सम्यक् प्रकर्षेण अभिसरन्ति। सोम- रस। वि वो मदे- भवदानन्दे। नः- अस्माकम्। क्रतुम्- सत्सङ्कल्पम्। जीवसे- अस्मदुज्जीवनाय। चमसान् इव- पात्राणि पूरयसीव। धारय-पूरय॥४॥

तव त्ये सोम शक्तिभिर्निकामासो व्यृण्विरे।

गृत्सस्य धीरास्तवसो वि वो मदे व्रजं गोमन्तमश्विनं विवक्षसे॥ १०.०२५.०५

सोम- रस। गृत्सस्य- ज्ञानिनः। तवसः- महात्मनः। तव- ते। शक्तिभिः। त्ये- ते। धीराः- धारणाकुशलाः। निकामासः- त्वां कामयमानाः। व्यृण्विरे- मन्त्रान् सङ्गमयन्ति। वि वो मदे- भवदानन्दे। गोमन्तम्- चिद्रश्मियुक्ताम्। अश्विनम्- प्राणेशनमयीम्। व्रजम्- शोभनगतिम्। व्रज गतौ। धारयसि ॥५॥

पशुं नः सोम रक्षसि पुरुत्रा विष्ठितं जगत्।

समाकृणोषि जीवसे वि वो मदे विश्वा सम्पश्यन्भुवना विवक्षसे॥ १०.०२५.०६

सोम- रस। पुरुत्रा- बहुधा। विष्टितम्- स्थितम्। जगत्। नः- अस्माकम्। पशुम्- दर्शनम्। रक्षसि- पालयसि। जीवसे- जीवनार्थम्। वि वो मदे- भवदानन्दे। विश्वा भुवना- सर्वान् लोकान्। संपश्यन् । समाकृणोषि- सम्यक् कर्म करोषि ॥६॥

त्वं नः सोम विश्वतो गोपा अदाभ्यो भव।

सेध राजन्नप स्रिधो वि वो मदे मा नो दुःशंस ईशता विवक्षसे॥ १०.०२५.०७

सोम- रस। त्वम्। नः- अस्माकम्। विश्वतः- सर्वतः। गोपाः- रक्षकः। अदाभ्यः- अहिंस्यः। राजन्- रञ्जक। स्रिधः- अस्मद्धिंसकान्। अप सेध- जहि। वि वो मदे- भवदानन्दे भवामि। दुःशंसः- दुष्प्रचारकः। नः- अस्माकम्। मा। ईशत- स्वामित्त्वं वहतु ॥७॥

त्वं नः सोम सुक्रतुर्वयोधेयाय जागृहि।

क्षेत्रवित्तरो मनुषो वि वो मदे द्रुहो नः पाह्यंहसो विवक्षसे॥ १०.०२५.०८

त्वम्। सोम- रस। नः- अस्माकम्। सुक्रतुः- शोभनक्रतुः। क्षेत्रवित्तरः- अतिशयेन क्षेत्रवित्। वयोधेयाय- अन्नदानाय। जागृहि- बुद्ध्यस्व। मनुषः द्रुहः अंहसः- मानुषद्रोहभावनाख्यपापेभ्यः। वि वो मदे- भवदानन्दे। नः- अस्मान्। पाहि- पालय। विवक्षसे- महानसि ॥८॥

त्वं नो वृत्रहन्तमेन्द्रस्येन्दो शिवः सखा।

यत्सीं हवन्ते समिथे वि वो मदे युध्यमानास्तोकसातौ विवक्षसे॥ १०.०२५.०९

वृत्रहन्तम- अतिशयेनावरणनाशक। नः- अस्माकम्। इन्दो- क्लेदनशील हृदयस्पर्शिन् रस। त्वम्। इन्द्रस्य- ईशनाधिदैवतस्य। शिवः- मङ्गळः। सखा- सुहृत्। यत्- यदा। सीम्- सर्वतः। युध्यमानाः- युध्यन्तः शत्रवः। समिथे- युद्धे। हवन्ते- अस्मानाह्वयन्ति। तदास्मान् पालय। तोकसातौ- धर्मप्रजासिद्धावपि अनुगृह्णीष्व। वि वो मदे- आनन्दे। विवक्षसे- महानसि ॥९॥

अयं घ स तुरो मद इन्द्रस्य वर्धत प्रियः।

अयं कक्षीवतो महो वि वो मदे मतिं विप्रस्य वर्धयद्विवक्षसे॥ १०.०२५.१०

सः अयम्- स एषः। घ- खलु। इन्द्रस्य- ईशनाधिदैवतस्य। प्रियः। तुरः- शीघ्री। मदः- हर्षमयः। वर्धत- वर्धयति। अयम्- एषः। महः- महात्मनः। कक्षीवतः- अध्यात्मभावनाय बहुकक्षायुक्तस्योपासकस्य। विप्रस्य- मेधाविनः। मतिम्। वि वो मदे- हे देवा भवतामानन्दे। वर्धयत्- अवर्धयत् ॥१० ॥

अयं विप्राय दाशुषे वाजाँ इयर्ति गोमतः।

अयं सप्तभ्य आ वरं वि वो मदे प्रान्धं श्रोणं च तारिषद्विवक्षसे॥ १०.०२५.११

अयम्- एषः। विप्राय- मेधाविने। दाशुषे- दात्रे। गोमतः- चिद्रश्मियुक्ताः। वाजान्- शोभनगतीः। इयर्ति- प्रयच्छति। अयम्- एषः। सप्तभ्यः- सप्तभूमिकोपासकेभ्यः। वरम्। आ- आभिमुख्येन प्रयच्छति। वि वो मदे- हे देवा भवतामानन्दे। अन्धम्- दर्शनहीनम्। श्रोणं च- गतिहीनञ्च दर्शनं गतिं दत्त्वा। तारिषत्- तारयति ॥११ ॥